

9. februar 2010

Inatsisartut suleriaasiani § 36, imm. 1 naapertorlugu matumuuna ataani allaqqasoq Naalakkersuisunut apeqquut saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut apeqquut:

Naalakkersuisut ilisimanerlugu Kalaallit Nunaanni qassit inunngortarnersut

Føtal (naartoq) alkohol syndromeqarlutik imaluunniit Føtal (naartoq) alkohol effekteqarlutik anaanaasut naartunerminni imigassartorsimanerat pissutaalluni ?

(Inatsisartuni ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit)

Tunngavilersuut:

Føtalt alkohol syndromip (FAS) ilisarnaataasa ilagaat, naalugiarsuit inunngornissartik sioqqullugu kingornalu allisiitsunngorsinnaammata, qiteqqamikku akornnguteqalersinnaammata naalasse-riitsunnguutigisinnaasaminnik, iloqiannngorsinnaasut qaratsamikku akornnguteqalersinnaasut. Aamma nappaatip nassataanik kiinnat immikkooruteqalersinnaapput isimik ammarngatigut, ki-naasa qeqqat siaangasunngorsinnaavoq, qilaami ikit saarnat siangasunngorsinnaavoq, kakkiviaq siaangasunngorsinnaavoq kiisalu kakkivissap qinngallu akornat aamma siaangasunngorsinnaavoq.

Nappaatit tamakku tamarmik meeraq peqqiitsunngortissinnaavaat, tarniga innarlersinnaavaat isumatsangaartarnermik nappaateqalersillugu, annilaangasunngortillugu, sinissaaleqitittalerlugu, naalasse-riitsunngortissinnaavaat atuarnerminnilu ingerlanerluttunngortillugu. Ajornartorsiutit tamakku tamaasa, meeqqap inunnguutsiminik taamatut nappaateqartup qitornaminut kingornutsis-sinnaavai taamaasippallu kingornuttaarinq qanngerallarneqarsinnaanngitsoq

Føtalt alkohol effekt nakorsat paasiuminaatsinnerusarpaat, meeqqat taamatut nappaatillit timimi-kkut akornnguteqarpassinneq ajormata. Meeqqatulli føtal alkohol syndromeqartut ajornartorsiuteqarsinnaapput. Meeqqat tamakku puullaaqisutut DAMP-ertutut nalilerneqarsinnaapput, nappaatit taakku marluk assigiinngissuteqanngingajammata.

Danmarkimi peqqinnissamut nakkutilliisoqarfik naapertorlugu ukiumut meeqqat 75-100-llu akornanni amerlassusillit taamatut nappaatillit inunngortarput. Tagginneqarnikuuvorli Danmarkimi meeqqat 400-t missaanik amerlassusillit nappaateqarlutik inunngortartut anaanat naartunerminni imigassartorsimanerat pissutaalluni.

FAS aamma FAE taamaattumik meeqqamut kinguneqarnerluttarput, anaanaasoq naartunerup na-laani aalakoornartortalinnik imertarsimappat. Meeraq taamaasilluni inuunermini ajornartorsiuteqalersussaavoq amerlasuutigullu immikkut atuartinneqartariaqartussaalluni allaat misigisimarsarluni ”allaanerusutut” immaqalu aamma allaat peqatiminit sikkisaannginnerusutut. Tamanna pissutaalluni meeraq inunngornerminiilli, allanut naartunermi nalaani imernik ajortunik anaanaqartunut meeqqanut naleqqiulluni, ajornerusumik atungaqalersussaavoq tamatumalu kinguneranik meeqqap taassuma inersimasunngorluni nammineq qitornaqaleruni ajornartorsiutini qitornaminut kingornuttittartussaavai.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Taamaattumik FAS aamma FAE inuiaqatigiinni ajornartorsiuterpassuarnik pilersitsisarpoq, taamaattumillu pingaartorujussuuvoq paaseqqissaassallugu Kalaallit Nunaanni qasserpiaat katsorsarneqarsinnaanngitsunik taamatut nappaateqarnersut.

Apeqquut akeqquneqarpoq piffissarititaasup iluani ullut suliffiusut qulit qaangiutsinnagit.